

LOGO

Tối ưu hoá hàm bool

Công thức đa thức tối thiểu

Đơn giản hơn

Cho hai công thức đa thức của một hàm Bool :

$$f = m_1 \vee m_2 \vee \dots \vee m_k \text{ (F)}$$

$$f = M_1 \vee M_2 \vee \dots \vee M_l \text{ (G)}$$

Ta nói rằng công thức F *đơn giản hơn* công thức G nếu tồn tại đơn ánh $h: \{1, 2, \dots, k\} \rightarrow \{1, 2, \dots, l\}$ sao cho với mọi $i \in \{1, 2, \dots, k\}$ thì số từ đơn của m_i không nhiều hơn số từ đơn của $M_{h(i)}$

Công thức đa thức tối thiểu

Đơn giản như nhau

Nếu F đơn giản hơn G và G đơn giản hơn F thì ta nói F và G đơn giản như nhau

** Công thức đa thức tối thiểu:

Công thức F của hàm Bool f được gọi là *tối thiểu* nếu với bất kỳ công thức G của f mà đơn giản hơn F thì F và G đơn giản như nhau

Phương pháp biểu đồ Karnaugh.

Xét f là một hàm Bool theo n biến $x_1, x_2, \dots, x_n$ với $n = 3$ hoặc 4 .

Trường hợp $n = 3$:

f là hàm Bool theo 3 biến x, y, z . Khi đó bảng chân trị của f gồm 8 hàng. Thay cho bảng chân trị của f ta vẽ một bảng chữ nhật gồm 8 ô, tương ứng với 8 hàng của bảng chân trị, được đánh dấu như sau:

	x	x	$\bar{x}$	$\bar{x}$
z	101	111	011	001
$\bar{z}$	100	110	010	000
	$\bar{y}$	y	y	$\bar{y}$

Với qui ước:

Khi một ô nằm trong dãy được đánh dấu bởi x thì tại đó $x = 1$, bởi $\bar{x}$ thì tại đó $x = 0$, tương tự cho y, z .

Các ô tại đó f bằng 1 sẽ được đánh dấu (tô đậm hoặc gạch chéo). Tập các ô được đánh dấu được gọi là **biểu đồ Karnaugh** của f , ký hiệu là $kar(f)$.

	x	x	$\bar{x}$	$\bar{x}$
z	101	111	011	001
$\bar{z}$	100	110	010	000
	$\bar{y}$	y	y	$\bar{y}$

Trường hợp $n = 4$:

f là hàm Bool theo 4 biến x, y, z, t . Khi đó bảng chân trị của f gồm 16 hàng. Thay cho bảng chân trị của f ta vẽ một bảng chữ nhật gồm 16 ô, tương ứng với 16 hàng của bảng chân trị, được đánh dấu như sau:

	x	x	$\bar{x}$	$\bar{x}$	
z	1010	1110	0110	0010	$\bar{t}$
z	1011	1111	0111	0011	t
$\bar{z}$	1001	1101	0101	0001	t
$\bar{z}$	1000	1100	0100	0000	$\bar{t}$
	$\bar{y}$	y	y	$\bar{y}$	

Với qui ước:

Khi một ô nằm trong dãy được đánh dấu bởi x thì tại đó $x = 1$, bởi $\bar{x}$ thì tại đó $x = 0$, tương tự cho y, z, t .

Các ô tại đó f bằng 1 sẽ được đánh dấu (tô đậm hoặc gạch chéo). Tập các ô được đánh dấu được gọi là biểu đồ karnaugh của f , ký hiệu là $kar(f)$.

Trong cả hai trường hợp, hai ô được gọi là **kề nhau** (theo nghĩa rộng), nếu chúng là hai ô **liền nhau** hoặc chúng là **ô đầu, ô cuối** của cùng một hàng (cột) nào đó. Nhận xét rằng, do cách đánh dấu như trên, hai ô kề nhau chỉ lệch nhau ở một biến duy nhất.

Định lý

Cho f, g là các hàm Bool theo n biến $x_1, x_2, \dots, x_n$.
Khi đó:

a) $\text{kar}(fg) = \text{kar}(f) \cap \text{kar}(g)$.

b) $\text{kar}(f \vee g) = \text{kar}(f) \cup \text{kar}(g)$.

c) $\text{kar}(f)$ gồm đúng một ô khi và chỉ khi f là một từ tối thiểu

Tế bào

Tế bào là hình chữ nhật (theo nghĩa rộng) gồm 2^{n-k} ô

Nếu T là một tế bào thì T là biểu đồ karnaugh của một đơn thức duy nhất m , cách xác định m như sau: lần lượt chiếu T lên các cạnh, nếu toàn bộ hình chiếu nằm trọn trong một từ đơn nào thì từ đơn đó mới xuất hiện trong m .

Ví dụ 1. Xét các hàm Bool theo 4 biến x, y, z, t .

Biểu đồ karnaugh của đơn thức $xyz\bar{t}$ là

	x	x	$\bar{x}$	$\bar{x}$	
z					$\bar{t}$
z					t
$\bar{z}$					t
$\bar{z}$					$\bar{t}$
	$\bar{y}$	y	y	$\bar{y}$	